

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : การวิเคราะห์อุปสงค์การส่งออกของไทยไปยังจีนในปี พ.ศ. 2543 – 2551

ชื่อผู้เขียน : นายธีระเดช วินิจกุล

ชื่อหลักสูตร : เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)

ปีการศึกษา : ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2552

การส่งออกสินค้าจากไทยไปยังจีนนับว่ามีความสำคัญมาก เนื่องจากในปี พ.ศ. 2551 จีนเป็นประเทศที่ไทยส่งออกสินค้าไปขายมากเป็นอันดับ 3 รองจากสหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ด้วยมูลค่าสูงถึง 532,328.94 ล้านบาท จึงน่าสนใจที่จะศึกษาเพื่อให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกของไทยไปยังจีน

ในการศึกษาครั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงลักษณะและภาพรวมโดยทั่วไปของการส่งออกสินค้าไปยังประเทศจีน และวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกของไทยไปยังจีน ได้แก่ รายได้ราคาสินค้า และอัตราแลกเปลี่ยน โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ และประมาณค่าโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares) โดยใช้ข้อมูลเป็นรายไตรมาส ระหว่างปี พ.ศ. 2543 – 2551 รวม 36 ไตรมาส

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อส่งออกโดยภาพรวมของไทยไปยังจีน ได้แก่ รายได้หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของจีน ส่วนราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ และอัตราแลกเปลี่ยน ไม่ได้มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกของไทยไปยังจีน ดังนั้นในภาพรวมแล้วนโยบายการส่งออกที่ไทยควรนำมาใช้กับจีน จึงไม่ควรเป็นนโยบายด้านราคาสินค้า เพราะประเทศไทยไม่สามารถแข่งขันกับประเทศจีนในด้านราคาสินค้าซึ่งจีนมีต้นทุนในการผลิตที่ต่ำกว่าได้ ไทยจึงควรส่งเสริมให้ผู้ส่งออกเน้นปรับปรุงด้านคุณภาพของสินค้า และใส่นวัตกรรมใหม่ๆเข้าไปในสินค้า เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า (Value Added) และเน้นกลุ่มลูกค้าที่มีรายได้ระดับสูงที่ต้องการสินค้าที่ดี และมีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยให้ไทยมีมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นได้

สำหรับผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกยางพาราของไทยไปยังจีน ได้แก่ รายได้หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของจีน ส่วนราคายางพาราที่ไปไทยส่งออกไปยังจีนปรับด้วยราคายางพาราเฉลี่ยในตลาดโลก และอัตราแลกเปลี่ยนไม่ได้มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกยางพาราของไทยไปยังจีน เนื่องจากราคาส่งออกยางพาราจากไทยไปยังจีนนั้นค่อนข้างใกล้เคียงกับราคายางพาราในตลาดโลก ดังนั้นนโยบายที่รัฐบาลควรนำมาใช้จึงควรเป็นนโยบายการเพิ่มผลผลิตยางพาราให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อให้สามารถส่งออกได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำยางพาราไปใช้เป็นวัตถุดิบในจีนได้เติบโตอย่างต่อเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมการผลิตยางรถยนต์ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ในจีนที่มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น ซึ่งทำให้จีนซึ่งไม่สามารถผลิตยางพาราได้เพียงพอกับความต้องการยังคงมีความต้องการนำเข้ายางพาราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ส่วนผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการส่งออกมันสำปะหลังของไทยไปยังจีน ได้แก่ รายได้หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของจีน และราคามันสำปะหลังที่ไปไทยส่งออกไปยังจีนปรับด้วยราคามันสำปะหลังเฉลี่ยในตลาดโลก แต่เครื่องหมายตรงข้ามกับสมมติฐานทั้งสองปัจจัย เนื่องจากมันสำปะหลังที่จีนนำเข้านั้นส่วนใหญ่จะนำเข้าไปผลิตเป็นเอทานอลเพื่อผลิตเป็นพลังงานทดแทน ดังนั้นจึงทำให้ราคามันสำปะหลังมีความผันผวนค่อนข้างสูง จึงทำให้ตัวแปรทั้งสองตัวแม้ว่าจะมีนัยสำคัญทางสถิติแต่มีเครื่องหมายตรงข้ามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศจีนเพิ่มขึ้นแต่การส่งออกมันสำปะหลังจากไทยไปยังจีนกลับลดลง และราคามันสำปะหลังของไทยปรับด้วยราคามันสำปะหลังเฉลี่ยในตลาดเพิ่มสูงขึ้น แต่ไทยยังสามารถส่งออกมันสำปะหลังไปจีนได้เพิ่มขึ้น ส่วนอัตราแลกเปลี่ยนไม่ได้มีผลกระทบต่ออุปสงค์การส่งออกมันสำปะหลังของไทยไปยังจีน จะเห็นว่าปริมาณความต้องการมันสำปะหลังของจีนค่อนข้างมีความผันผวนตามความต้องการพลังงานทดแทน ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ แต่ในระยะยาวแนวโน้มราคาพลังงานในตลาดโลกก็น่าจะยังทรงตัวอยู่ในระดับสูง รัฐบาลจึงควรใช้นโยบายส่งเสริมให้มีการปลูกมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น ควบคู่กับการหาวิธีลดต้นทุนในการผลิตให้กับเกษตรกรเพื่อให้มีต้นทุนในการผลิตที่ต่ำ เพื่อจะได้ไม่ประสบปัญหาขาดทุนในช่วงที่ราคาตกต่ำ และมีมันสำปะหลังเพียงพอต่อการส่งออกในช่วงที่ตลาดมีความต้องการสูง